

COMMENTAAR

Lijst Van Haga Vooruit

W ybren van Haga ziet altijd meer kansen dan problemen. De Haarlemse huisjesmelker heeft zich in tien jaar tijd weten op te werken van een liberaal raadslid met een grote mond, tot een spraakmakend Kamerlid dat telkens het juiste wiel koos, om nu vervolgens zelf te demarrerren. Saai is het nooit met Van Haga. Als raadslid in Haarlem trekt hij de aandacht met stevige uitspraken over collega's. Intussen reikt zijn ambitie verder dan de Spaarnestad. Hij komt op plaats 41 van de kandidatenlijst van de VVD. Veel te laag, vindt hij en hij spendeert 60.000 euro aan zijn eigen campagne om die positie te verbeteren. Omdat veel Kamerleden voor hem op de lijst in het kabinet worden opgenomen belandt hij toch op een Kamerzetel. Probleem is wel dat Van Haga ook een stevige vastgoedportefeuille beheert met ruim honderd woningen en winkelpanden in Haarlem en Amsterdam. Als hij zijn belofte breekt zich niet te bemoeien met het beheer van die portefeuille, wordt hij door de VVD geroyeerd. Maar Van Haga stapt niet op. Hij gaat verder als eenmansfractie. De 76e zetel waar het kabinet Rutte op steunt. Hij belooft het VVD-programma te blijven uitvoeren. Net zoals hij nu zegt te staan voor de verkiezingsbeloften van Forum voor Democratie.

Met de overstap naar FvD verzekert Van Haga zich ook deze Kamer-verkiezing van een zetel. De ophef over rechts-radicalen appjes die Joost Eerdmans en Annabel Nanninga er toe brengen de partij te verlaten, noch de anti-lockdown-koers van Baudet zijn voor hem redenen te vertrekken. Het leverde hem een tweede plaats op de kieslijst op waar hij op de achtste plek van start ging. De afgelopen weken nam Van Haga al regelmatig afstand van Forum. Hij bood excuses aan voor het negeren van coronaregels door zijn partijleider Thierry Baudet. Ook nam hij afstand van een poster van FvD waarin een vergelijking werd getrokken tussen de Tweede Wereldoorlog en het coronabeleid van het Kabinet. Incidenten die hem het excuus geven om te breken met Baudet en zelf de leiding te nemen in een kopgroep van drie. Hij mag wel oppassen. Ingewijden denken dat zijn vluchtgenoot Hans Smolders niet zal mee willen trappen. Die zou meer zien in een reünie met zijn oude LPF-vriend Eerdmans. Saai is het nooit met Van Haga.

Rens Koldenhof
r.koldenhof@mediahuis.nl

Russische poging tot inmenging bij politieke partij Splinter

Den Haag ■ Voor het eerst zou er sprake zijn van Russische inmenging bij een Nederlandse politieke partij. Volgens EenVandaag benaderde de Rus Vadim Belikov vlak voor de Tweede Kamerverkiezingen de partij Splinter en bood aan om 250.000 euro te regelen. In de uitzending van donderdag stelt EenVandaag na uitgebreid onderzoek dat Belikov banden heeft met een ultra-nationalistische motorbende die dicht aanschurkt tegen president Poetin. Splinter-lijsttrekker Femke Merel van Kooten-Arissen vertrouwde het zaakje echter niet. Haar partij heeft tot twee keer

toe melding gedaan van het incident bij de Beveiligingsdienst van de Tweede Kamer. Daar is tot nu toe weinig mee gedaan. De BVA laat weten dat een politieke partij daar expliciet opdracht voor moet geven. Zo'n toestemming is echter helemaal niet nodig om de Nationaal Coördinator Terrorisme en Veiligheid (NCTV) in actie te laten komen, zo laten de veiligheidsdiensten weten. Oud-directeur Pieter Cobelens van de Militaire Inlichtingendienst (MIVD) is bezorgd over de Russische inmenging. Volgens hem toont het de zwakte aan van de veiligheidsketen in de Tweede Kamer.

Olielevering pijplijn VS hersteld

Washington ■ De olieleveringen via een belangrijke pijplijn in de Verenigde Staten zijn weer op het normale niveau. Colonial Pipeline herstartte de oliepijplijn woensdagmiddag Amerikaanse tijd voorzichtig. De lijn, die goed is voor bijna de helft van alle leveringen van olie, diesel en kerosine naar de Amerikaanse oostkust, lag bijna een week stil nadat hackers Colonial met gijzelingssoftware hadden aangevallen. Volgens de Amerikaanse president Joe Biden duurt het nog enkele dagen voordat de olieproducten overal weer volop beschikbaar zijn. De afgelopen dagen

kwamen steeds meer tankstations in staten als Virginia en North Carolina zonder brandstoffen te zitten. Door de verhalen over benzinetekorten gingen Amerikanen bovendien brandstof hamsteren, waardoor de problemen werden verergerd. Biden herhaalde dat de VS geloven dat de hackers die Colonial aanvielen uit Rusland komen. Volgens de Amerikaanse leider betekent dat niet dat de Russische overheid erachter zit. Hij wil het probleem van hackers wel met zijn Russische evenknie Vladimir Poetin bespreken.

Trage levering sneltest scholen

Van onze verslaggever

Den Haag ■ De helft van de 6700 basisscholen heeft nog geen zelftesten ontvangen, terwijl het Ministerie van Onderwijs van plan was alle coronatesten deze week onder scholen verdeeld te hebben. De Algemene Vereniging Schoolleiders (AVS) vindt het teleurstellend. „De testen lagen bijna nog eerder in de supermarkt dan op school.”

Volgens AVS had het ministerie beloofd om voor 11 mei alle basisscholen te voorzien van coronazelftesten voor hun docenten. Maar door een

vertraging in een levering is dit niet gelukt. Het ministerie verwacht aan het eind van deze week 90 procent van alle testen bezorgd te hebben. Volgende week zullen alle basisscholen de testen voor docenten ontvangen hebben, volgens het ministerie. Minister Slob kondigde in januari juist aan dat de zelftesten een van de middelen waren om de basisscholen veilig te kunnen openen. „Het ministerie deed tien werkdagen over het bezorgen van 50 procent van de testen”, zegt een woordvoerder van AVS. „Nu willen ze de rest van de testen binnen een paar dagen geleverd hebben.” De woordvoerder vindt dat het onderwijs ho-

ger op het prioriteitenlijstje van het demissionair kabinet moet komen. „Eigenlijk zouden ze alle leraren moeten vaccineren, net zoals het zorgpersoneel. Onderwijzers lopen veel risico.” De AVS gaat volgende week een onderzoek doen naar het gebruik van zelftesten op de basisscholen die de testen wel ontvangen hebben. „We horen dat sommige scholen ze niet gebruiken, omdat je de test alleen preventief kan gebruiken.” De basisscholen zien volgens de woordvoerder het nut van een preventieve test niet in, als je alleen de docent en niet de rest van de klas kan testen.

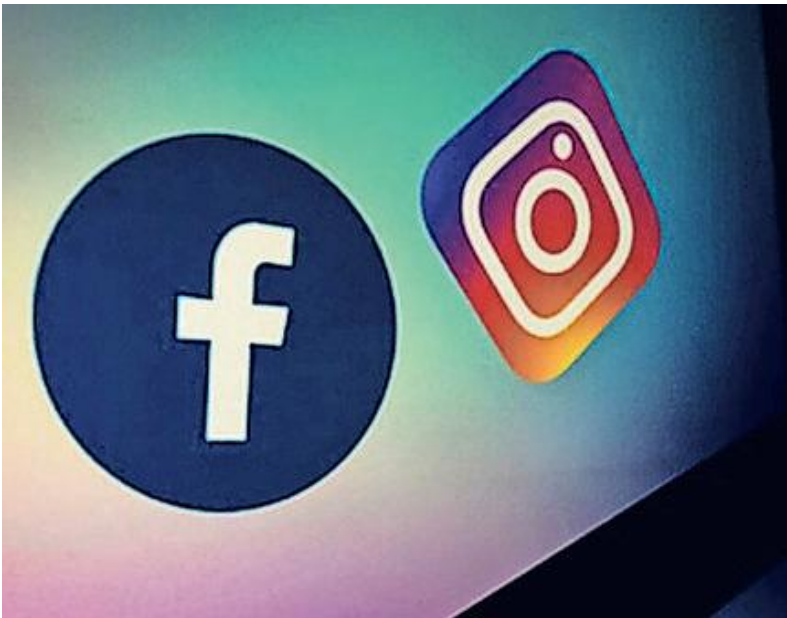
ZOEKMACHINE Hansken onmisbaar bij boevenjacht

Leidse studenten helpen NFI bij digitaal speuren

Met forensische zoekmachine Hansken beschikken de Nederlandse opsporingsdiensten al sinds 2015 over een data-speurder met dezelfde technieken als Facebook, Google en LinkedIn gebruiken. Studenten van de Hogeschool Leiden gaan nu helpen Hansken up-to-date te houden.

Henk Runhaar

Leiden ■ Honderdvijftig studenten van de opleiding Forensisch ICT van de Hogeschool Leiden leren vanaf augustus werken met zoekmachine Hansken van het Nederlands Forensisch Instituut (NFI). Dat is handig met het oog op hun toekomstige carrière. Ook het NFI verwacht vruchten te plukken van de samenwerking. Digitaal speurwerk is tegenwoordig nagenoeg onvermijdelijk bij strafrechtelijk onderzoek. Alleen al de telefoon van een verdachte bevat een ontstellende hoeveelheid informatie, zoals e-mails, foto's (al dan niet met locatie), filmpjes, chatberichten en app-gebruik. Met Hansken van het Nederlands Forensisch Instituut loopt Nederland wereldwijd voorop met het doorspitten van al die data, op zoek naar het juiste spoor. Dat zegt Hans Henseler, lector Digital Forensics & E-Discovery aan de Hogeschool Leiden én werkzaam voor het NFI. Het is natuurlijk wel zaak dat Hansken bij de tijd blijft. Dat lukt het NFI niet alleen, meldt Erwin van Eijk, hoofd van de digitale divisie van het instituut. „Digitale ontwikkelingen gaan zo snel, wij profiteren van de kennis van studenten.” Hogeschool Leiden is de tweede onderwijsinstelling die aanhaakt bij Hansken. De Noorse Universiteit doet al mee, de politie in Noorwegen werkt al jaren met de Nederlandse zoekmachine. Hansken is genoemd naar een olifant, omdat olifanten bekend staan om hun goede geheugen. Rondtrekkende circusolifant Hansken was in de zeventiende eeuw een beroemd-

Voor al door sociale media bevatten telefoons een schat aan informatie. AFP

Bekendste succes is het doorspitten van de Encrochat-data

heid in Europa en werd onder meer geschetst door Rembrandt van Rijn. Bij de lancering in 2015 gold de zoekmachine Hansken als enorme sprong voorwaarts. Hansken kon in dertig minuten evenveel data doorploegen als voorganger Xiraf in 24 uur. Toen al was sprake van giga-hoeveelheden digitale informatie: bij een gemiddelde kinderpornozaak vergelijkbaar met vijf kilometer vrachtwagens volgeladen met dubbelzijdig bedrukt papier. Dat kan nu zomaar een file zijn van honderd kilometer, beaamt Leidse lector Hans Henseler. „Een telefoon heeft nu al gauw 128 gigabyte geheugen, veel meer dan toen. En ook dat is altijd weer te weinig, alleen al door de betere camera's en explosieve groei in het gebruik van sociale media. Bij een huiszoeking worden tegenwoordig vaak meer apparaten in beslag genomen, ook vol informatie.” Het werken met Hansken is steeds meer gemeengoed bij de politie, de fiscale speurders van de FIOD en de verschillende bijzondere opsporingsdiensten in Nederland. Behal-

ve de ongeveer 750 digitale rechercheurs is het de bedoeling dat binnen enkele jaren ook alle 12.000 tactische rechercheurs van de politie uit de voeten kunnen met de laagdrempelige zoekmachine. Digitaal speurwerk luistert nauw, legt Henseler uit. „Met enige training kunnen tactische rechercheurs prima beoordelen welke sporen relevant zijn. Maar hoe weet je of de datum van een foto klopt? Om in de rechtszaal stand te houden als bewijs moet dat soort informatie vaak nog wel worden gecheckt door een digitaal expert.” Het bekendste Hansken-succes tot nog toe is het doorzoeken van de berg data van Encrochat, de door de politie onderschepte berichtenservice van de onderwereld. Lector Henseler verwacht dat zijn studenten Hansken nog wel het een en ander kunnen bijbrengen. „Denk aan programmaatjes om nieuwe bestandsformaten te lezen.” Het aanhaken van de Leidse studenten zorgt overigens niet voor een extra belasting van het Hansken-rekencentrum, vergelijkbaar met datacenters zoals die van Microsoft en Google in de kop van Noord-Holland. Henseler: „We werken op een standalone versie. We beginnen eenvoudig met een oude telefoon van de hogeschool en daarbij de opdracht een scenario te bedenken en daarbij de telefoon uit te lezen.”